

at Ræven blev fredet der. Jeg anser nu Ræven for et meget nyttigt Dyr, jeg anser den for et af de nyttigste af alle de vilde Dyr, vi have, og den Nytte, som Ræven gjør ikke alene for Agerbruget, men ogsaa for Skovbruget, er af en saadan Betydning, at den langt overveier den Smule Skade, som den undertiden gjør. Rævens store Nytte bestaar fornemmelig deri, at den mer end noget-somhelst andet Dyr efterstræber og ødelægger Rotter og Mus. Tidligere havde man i den Egn, hvor jeg er fra, og hvor jeg nærmest er fjendt, den gamle danske blaa Husrotte. Denne Rotteart er for en Del Aar tilbage bleven afløst, eller, som flere Naturkyndige mene, fortrængt af en anden Rotteart, den graa Rotte, der er større, graadigere og i det Hele meget værre end den gamle. Den gamle Rotteart holdt sig udelukkende til Huse, men den gaar tillige ud i Markerne, hvor den graver sig Boliger i Jorden og, naar den er tilstede i stort Antal, undertiden formelig underminerer denne efter en stor Maalestok til meget stor Skade for Landbruget. Man har Exempler i denne Henseende fra nogle Der i Lillebelt. Der havde denne Rotte for en Del Aar siden formeret sig i en saa utrolig Grad, at den næsten ødelagde Derne fuldstændigt; den underminerede Jorden saaledes, at Kornet, medens det groede om Sommeren, faldt om og visnede, og at Græsgangene næsten aldeles ødelagdes; hverken Menneffer eller Kreaturer kunde gaa paa Markerne uden hvert Dieblik at slippe ned i disse Rotte gange til midt paa Benene. Da fattede man den Beslutning at faa nogle unge Ræve ovre fra det flesvigste Fastland, og efterat man havde havt dem et Mars Tid, var den største Del af disse Ulemper forsvunden og Rotternes Antal indskrænket i en saadan Grad, at de ikke kunde anrette syn-derlig mere Skade der, end de gjøre almindeligvis. Jeg er nu aldeles vis paa, at denne graadige Rotteslæggt ogsaa i andre Dele af Landet vilde formere sig i meget høi Grad, hvis man gjør sig det til Princip at ødelægge Ræven; thi der er, som sagt, intet Dyr, der paa den Maade kan ødelægge og efterstræbe Rotterne som netop Ræven. Men nu med Hensyn til Skovene! Hvilken stor Nytte gjør

Ræven ikke i Skovene! Enhver, som fjender Noget til Skovbrug, og som har gjort sine Sagttagelser i Skovene, vil finde, at navnlig Musene i strenge Snevintre anrette meget betydelig Skade i Skovene, idet de, navnlig i strenge Vintre, naar andre Næringsmidler ere nægtede dem, afsnave Barken af de unge Bøgeplanter. Jeg har selv set flere Gange, hvorledes unge Bøgeplanter paa den Maade ere blevne ødelagte og det i Tuffindvis. Men her er der intet Dyr, der i den Grad kan gjøre Nytte som netop Ræven. Uglen, Musvaagen og andre Fugle kunne ikke efterstræbe Musene paa den Maade som Ræven, navnlig fordi der i Reglen findes en betydelig Mængde Græs i Skovene, der skjuler Musenes Bevægelser, og naar nu dertil kommer et Lag Sne, ville de neppe kunne gjøre Musene synderlig Skade, men det kan Ræven. Jeg har flere Gange hørt Forstænd udtale, at man skulde græsse Kvæg i Skovene, navnlig i de nye Plantninger, for at Kvæget kunde afsæde Græsset, hvorunder Musen skjuler sig, og det have de ment var det bedste Middel til at udrydde Musen i Skovene, men at denne Græsning dog ikke burde drives videre, end at man f. Ex. fatte en Ko paa hver 40 Eder Land af Skoven, og at Kvæget gik under nøie Opsigt og holdtes i stadig Drift. Jeg veed nu ogsaa, at denne Græsning finder Sted i Statsskovene, men jeg tror at turde udtale her, at den finder Sted i altfor høi Grad. Jeg har flere Gange set hele Flokke af Hornkvæg gaa i de unge Plantninger i Statsskovene; jeg saa saaledes i For sommeren i Nordsjælland 10—12 Køer gaa i en Plantning under Opsyn af en Dreng, og da jeg en Times Tid efter kom gennem den samme Plantning, gik de alskurat paa samme Sted. Jeg tror, at denne Maade at holde Kvæg paa i Skovene er til stor Skade for Skovbruget, thi det kan ikke undgaas, at der, naar Koen afsbider Græsset, af og til gaar en Plante med, og jeg veed af Erfaring, at selv om Kvæget er mæt, selv om det ikke bryder sig om at æde mere, saa staar det dog og finder en særlig Fornøielse i at afsbide Toppen af de unge Løvtræer. Jeg tror, at dette System med Græsning i Skovene bør indskrænkes, om ikke